Příloha k protokolu o SZZ č.

Vysoká škola:
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Katedra: Ústav bohemistiky FF JU

Datum odevzdání posudku: 12. 8. 2021

Autor/ka: **Bc. Marie Kliková**

Aprobace: Bohemistika – Anglická a americká literatura

Oponent diplomové práce:
Prof. PhDr. Dalibor Tureček, DSc.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

IDEÁLNÍ ČESKÁ BÁSNÍŘKA. POEZIE ČESKÝCH AUTOREK 70. LET 19. STOLETÍ Z POHLEDU DOBOVÉ KRITIKY

(téma)

Práce Marie Klikové, volně navazující na projekt bakalářský, je založena na velmi solidní heuristice, autorka shromáždila doklady dobové i sekundární recepce díla zvolených básnířek, nadto sledovala jejich produkci od časopiseckých počátků po knižní vydání básnických sbírek, a to i přes hranici knižního debutu. Podařilo se tak vytvořit plastický a podrobný obraz dobového přijetí nejen zkoumaných básnířek, ale ženského psaní vůbec. Klíčový úhel pohledu je dvojí: jednak se diplomantka snažila postihnout specifika a kontext dobového ženského psaní poezie, za druhé se soustředila k souvislostem interpretovaných básní v síti soudobých literárních diskursů.

První, obecná část práce, má z povahy věci spíše kompilativní povahu a uvádí čtenáře do problematiky ženské literární produkce druhé poloviny 19. století. Citováno je z českých badatelek prvého řádu (Lenderová, Heczková a další) a výchozí nástin je tak poměrně přesvědčivý. Je ku prospěchu věci, že i zde diplomantka sáhla ke svému materiálu a doplňovala přebírané pasáže zajímavými citacemi. V ojedinělých případech by se ale dalo uvažovat o poněkud nejasné interpretaci. Postavme si před oči jen jedinou pasáž: „na to upozornila například spisovatelka Berta Mühlsteinová v jedné ze svých emancipačních úvah psané pro *Ženské listy*: *„Nevím čím to je, avšak nechť si žena vybrala jakýkoliv úkol životní, nikde nepotká se s takovým zneuznáním, s takovým odporem, jako na dráze spisovatelské. Žádné zaměstnání se netupí a směšným nečiní tak, jako u ženy psaní.“* (Mühlsteinová 1871: 26). Ačkoliv Mühlsteinové úvaha je založena na celoevropském kontextu, své sociálně-kulturní postavení si musely i české spisovatelky postupně vydobýt“ (diplomová práce, s. 9). Z textu nevyplývá, že by „úvaha Mühlsteinové byla založena na celoevropském kontextu“ a čtenář tak jen zvažuje, zda impulsem k takovému tvrzení bylo slovo „nikde“, užité v autorkou citované pasáži. To ale může znamenat spíše „v jakékoli oblasti lidské činnosti“ než „všude

jinde než v Čechách“; jasnost výkladu tak poněkud utrpěla. Opakujme ale, že se jedná o ojedinělé pochybení.

Podstatnou částí práce je její analyticko-interpretační část. I ta je pracována pečlivě a podrobně. Soustředí se ale výhradně na tematiku a látkosloví, jen letmo se dotýká problematiky lyrických či obecně básnických žánrů, zcela – ku škodě věci – opomíjí stránku versologickou, která byla i pro dobové recenzenty jedním z podstatných parametrů. Podstatnou inspirací by tu byly práce Miroslava Červenky a zcela konkrétní analytické údaje mohly poskytnout digitální databáze versologického týmu ÚČL AV ČR. Své analýzy se diplomantka snaží ukotvit v dobovém rámci, přičemž si vytyčuje dvě krajní možnosti, sloužící jako prototypy, totiž Jana Nerudu a Vítězslava Hálka. Dobová situace ale byla podstatně složitější (připomeňme jen Heyduka), možnou inspiraci by šlo hledat třeba v monografii Jiřího Brabce Poezie na předělu doby nebo v četných dílčích pracích Zdeňka Pešata. Přesto se ale Marii Klikové podařilo přesvědčivě doložit, že většina ženského básnění dané doby navazovala na produkci první poloviny století, jmenovitě na ohlasovou poezii a především na vlastenecko-romantické veršování. Překvapivé je, že ani u Mühlsteinové, ani u Geisslové diplomantka neshledala analogie s básněním Čechovým či Sládkovým, pomineme-li Vrchlického.

Jazyk práce je vcelku korektní, občas narazíme na lapsy linguae: tak „Amerlingův Budeč“ (s. 14) m. Amerlingova Budeč; opakované nesprávné skloňování „básně můžeme naleznout“ m. korektního nalézt (s. 34, 37, 41). Místy zakulhá styl, například ve větě „Výstup těchto autorek pravděpodobně inspiroval Boženu Němcovou na počátku její tvorby“ (s. 15).

Celkově hodnoceno se jedná o poctivý a solidní výkon, který navrhuji klasifikovat jako velmi dobrý.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: velmi dobře

.....

podpis oponenta diplomové práce

V Českých Budějovicích, dne 12. 8. 2021

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	Nevyhověl